

Operacije sa fajlovima

Koristeći file handle

Sledeći primer otvara fajl koristeći file handle i ispisuje njegov sadržaj u prozoru browsera:

```
class Zaposleni {
<?php
// postavi ime fajla
$fajl = '/tmp/primer.txt';
// otvori fajl
$fh = fopen($fajl, 'r') or die('Ne mogu da otvorim fajl!');
// pročitaj ceo sadržaj
$podaci = fread($fh, filesize($fajl)) or die('Ne mogu da procitam fajl!');
// zatvori fajl
fclose($fh);
// stampaj sadržaj fajla
echo $podaci;
?>
```

Ceo fajl učitani u niz

Fajl se jednom komandom može učitati i u niz linija, i to na sledeći način.

```
<?php
// postavljanje imena fajla za citanje
$fajl = '/tmp/primer.txt';
// učitati fajl u niz linija
$niz_linija = file($fajl) or die('Ne mogu da procitam fajl!');
// petlja kroz niz i ispis svih linija
foreach ($niz_linija as $linija) {
    echo $linija.'<br/>';
}
?>
```

```
ili

<?php
// postavljanje imena fajla za citanje
$fajl = '/tmp/primer.txt';
// učitati fajl u niz linija
$niz_linija = file($fajl) or die('Ne mogu da procitam fajl!');
// petlja kroz niz i ispis svih linija

$naslov = array_shift($niz_linija);
echo "<h1>$naslov</h1>";

foreach ($niz_linija as $linija) {
    echo $linija.'<br/>';
}
?>
```

Ceo fajl učitani kao string

Obratiti pažnju da funkcija **nl2br()** pretvara sve nove linije u datom stringu u `
` HTML sekvence.

```
<?php
// postavljanje imena fajla za citanje
$fajl = '/tmp/primer.txt';
// učitati fajl u niz linija
$fajl_string = file_get_contents($fajl) or die('Ne mogu da procitam fajl!');
```

```
// ispis stringa
echo nl2br($fajl_string);
?>
```

Pisanje u fajl

Pomoću funkcija **fopen()**, **fread()** i **fwrite()** može se operisati i binarnim podacima, npr. različitim serijalizacijama.

```
<?php
// ime fajla
$fajl = '/tmp/smece.txt';
// otvori fajl
$fh = fopen($fajl, 'w') or die('Ne mogu da otvorim fajl za pisanje!');
// pisi u fajl
fwrite($fh, "Neki ispis u fajl! ") or die('Ne mogu da pisem u fajl!');
// zatvaranje fajla
fclose($fh);
?>
```

dok sledeća funkcija sa dva argumenta istovremeno otvara fajl, piše u njega i zatvara ga:

```
<?php
// ime fajla
$fajl = '/tmp/smece.txt';
// otvori fajl, pisi u njega i zatvori ga
$fh = file_put_contents($fajl, "Neki ispis u fajl!");
?>
```

Primer: Ispitivanje atributa fajla

```
<html>
<head>
</head>
<body>

<?php
// Ispisi formu ako nije submitovano
if (!isset($_POST['file'])) {
?>

    <form action="<?php echo $_SERVER['PHP_SELF']; ?>" method="post">
    Uneti apsolutnu putanju do fajla: <input type="text" name="file">
    <input type="submit" value="Posalji">
    </form>

<?php
}
// inace procesiraj formu
else {
    date_default_timezone_set('Europe/Belgrade');
    echo 'Ime fajla: <b>'.$_POST['file'] .'</b><br />';
    // proverava da li fajl postoji
    if (file_exists($_POST['file'])) {
        // velicina
        echo 'Velicina fajla: '.filesize($_POST['file']).' bytes<br />';

        echo 'Vlasnik fajla: '.fileowner($_POST['file']).'<br />';
    }
}
```

```
    echo 'Grupa fajla: '.filegroup($_POST['file']).'<br />';
    echo 'Dozvole fajla: '.fileperms($_POST['file']).'<br />';
    echo 'Tip fajla: '.filetype($_POST['file']).'<br />';
    echo 'Zadnji pristup fajlu: '.date('Y-m-d', filemtime($_POST['file'])).'<br />';
    echo 'Zadnja modifikacija: '.date('Y-m-d', filemtime($_POST['file'])).'<br />';
    // da li je to direktorijum
    if (is_dir($_POST['file'])) {
        echo 'Fajl je direktorijum <br />';
    }

    if (is_file($_POST['file'])) {
        echo 'Fajl je regularni fajl <br />';
    }

    if (is_link($_POST['file'])) {
        echo 'Fajl je simbolicki link <br />';
    }

    if (is_executable($_POST['file'])) {
        echo 'Fajl je izvrsni <br />';
    }

    if (is_readable($_POST['file'])) {
        echo 'Fajl se moze citati <br />';
    }

    if (is_writable($_POST['file'])) {
        echo 'U fajl se moze pisati <br />';
    }
}
else {
    echo 'Fajl ne postoji! <br />';
}
?>

</body>
</html>
```

Primer: Razdvajanje logičkih delova web strane pomoću include

Ponekad je, radi dobre organizacije, potrebno da se posebne celine web stranice čuvaju u posebnim, nezavisnim fajlovima koji se mogu uključiti bilo gde, po potrebi. Jednostavni primer pokazuje kako se razdvajaju zaglavlje, podnožje i sadržaj stranice:

zaglavlje.php

```
<html>
  <head>
    <title><?php echo $stranica['naslov'];?></title>
  </head>
  <body>
    <!-- gornji meni -->
    <table width="90%" border="0" cellspacing="5" cellpadding="5">
      <tr>
        <td><a href="#">Home</a></td>
        <td><a href="#">Mapa sajta</a></td>
```

```
        <td><a href="#">Pretraga</a></td>
        <td><a href="#">Pomoc</a></td>
    </tr>
</table>
<!-- zaglavlje završeno -->
```

podnozje.php

```
<!-- pocetak podnozja -->
<br />
<p style="text-align:center">
    Koriscenje sajta podleze <a href="tac.html">uslovima</a>. Copyright PMF Kragujevac,
    1972-
    <?php
        date_default_timezone_set('Europe/Belgrade');
        echo date("Y", mktime());
    ?>
</p>
</body>
</html>
```

glavna.php

```
<?php
// napravi niz promenljivih nivoa stranice
$stranica = array();
$stranica['naslov'] = 'Katalog proizvoda';
// Kada se jednom importuje fajl, sve varijable su dostupne

// ukljuci zaglavlje
include('zaglavlje.php');
?>

<!-- Ovde ide sadzaj strane -->
<?php

// ukljuci podnozje
include('podnozje.php');

?>
```